

Till Regeringen
Utrikeshandelsminister Anna Hallberg

Låt oss öppna gränsen mellan Norge och Sverige

Vi uppskattar det arbete som UD och den svenska regeringen gör för att öppna gränsen mellan Norge och Sverige, men med anledning av att den norska regeringen den 25 juni meddelade att de står fast vid att hålla gränsen mot Sverige stängd ser vi ändå ett behov av att se över möjligheten till gränsregionala undantag för att möjliggöra att gränsen till de svenska och värmländska gränskommunerna öppnas upp.

Redan den 12 juni meddelade norska regeringen att kriterier kopplade till smittspridningen i de nordiska regionerna skulle ligga till grund för reseråd och karantänplikt vid in- och utresande. I dagsläget uppfyller ingen av de svenska gränsregionerna de norska kriterierna, och eftersom Sverige nu kraftigt ökar provtagningen för covid-19 kommer regionerna sannolikt inte heller att kunna möta kriterierna de kommande månaderna. Därmed riskerar vi att gränsen till Norge förblir stängd.

Vi respekterar naturligtvis den norska regeringens beslut i gränsfrågan och vi förstår den svåra balansgången som det innebär att hantera riskerna med covid-19. Över tid är dock den rådande situationen ohållbar. Genom att stå fast vid nuvarande öppningskriterier riskerar vi under lång tid en stängd gräns mellan Norge och Sverige vilket går emot EU-kommissionens uppmaning om att häva gränsrestriktionerna inom EU och Schengenområdet, men framför allt går det emot människornas naturliga och fria rörelse över gränsen. En rörelse som lett fram till en gemensam arbetsmarknad och en gränslös livsmiljö för både svenskar och norrmän.

Vi anser att de nordiska länderna bör forma en gemensam hållning i gränsfrågan. Ett första steg är att den svenska regeringen i dialogen med den norska regeringen ser över möjligheten att öppna gränsen och att i lämpliga steg införa undantag från karantänplikten till gränskommunerna i Sverige och i Värmland.

Konsekvenserna av en stängd gräns

Allt sedan gränsen stängde har vi en löpande och i nära dialog med berörda kommuner, regioner, länsstyrelser och regering beskrivit de direkta konsekvenserna för den lokala ekonomin, för företag och människorna i gränstrakterna. Dialogen har kännetecknats av både lyhördhet och förståelse, och det har funnits en uppenbar vilja att finna lösningar för att öppna upp gränsen. De ekonomiska konsekvenserna är påtagliga, inte minst för gränshandeln, men samtidigt har regeringens olika stöd och lättnader gjort det möjligt för företagen att kortsiktigt hantera situationen. Över tid är det dock ingen hållbar situation och det finns en risk för att stora ekonomiska värden går till spillo om gränsen snart inte öppnas. Företag riskerar att försättas i konkurs och människor förlora sin sysselsättning.

Vid sidan om de ekonomiska värdena ser vi med kanske än större oro på gränstängningens sociala och arbetsmarknadsrelaterade effekter. Rörelsen över gränsen är omfattande från båda håll med en stor arbetspendling till Norge från Värmland och ett stort antal norrmän som äger fritidshus i de värmländska gränskommunerna. Det handlar också om gränsöverskridande släktband, familjer och sociala relationer som påverkas av att inte kunna åka över gränsen, t ex föräldrar som inte kan träffa sina barn och barnbarn. I den dagliga mediabevakningen noterar vi även uppenbara missförstånd kring den generella smittspridningen, den svenska coronastrategin såväl som bilden av Sverige och svensken. Om vi inte lyckas öppna gränsen finns det en uppenbar risk att mjukare tillitsbaserade värden, ömsesidiga bindningar och relationer som tagit många år att forma i en öppen och nästintill gränsoberoende livsmiljö skadas eller går förlorade.

Vägen framåt – öppna upp mot gränskommunerna

Det finns goda förutsättningar för att öppna upp gränsen mot de svenska och värmländska gränskommunerna eftersom de har en låg smittspridning, liten befolkning utspridd över en stor landareal – och redan idag möter de flesta norska kriterierna. Kommuner som t ex Eda och Årjäng har för tillfället sex bekräftade fall vardera och det totala antalet smittade ligger på 0,7 - 3 promille av befolkningen i de fyra värmländska gränskommunerna.

Region Värmland och de värmländska gränskommunerna arbetar även proaktivt för att begränsa smittspridningen. Vi erbjuder vägledning och restriktioner på allmänna platser i enlighet med Folkhälsomyndighetens föreskrift om ansvar för att begränsa risk för trängsel. Vi utövar tillsyn och kommunala kontroller på restauranger, caféer, campingplatser, besöksmål och andra serviceverksamheter för att säkerställa att Folkhälsomyndighetens riktlinjer följs. Vi har även ökat informationsflödet, bland annat via digitala kanaler. Vidare har det inom gränshandeln och besöksnäringen genomförts omfattande åtgärder för att förhindra smittspridning. Antalet kunder i köpcentrumen begränsas, hygienstationer med gratis handdesinfektion har upprättats, golvdekaler och skyltar med uppmaning om att hålla avstånd är uppsatta och renhållning med specifika renhållningsrutiner har anpassats för gemensamma utrymmen och beröringspunkter.

Sammanfattningsvis

Det är vår förhoppning att den svenska regeringen i sin dialog med den norska regeringen ber Norge att värdera möjligheten att göra gränsregionala undantag från sin smittskyddsmodell och i lämpliga steg öppnar upp gränsen till de svenska och värmländska gränskommunerna.

Region Värmland

Fredrik Larsson (m)
Regionstyrelsens ordf

Arvika kommun

Peter Söderström (s)
Kommunstyrelsens ordf

Eda kommun

Johanna Söderström (c)
Kommunstyrelsens ordf

Torsby kommun

Ann-Katrin Järåsen (s)
Kommunstyrelsens ordf

Årjängs kommun

Daniel Schützer (s)
Kommunstyrelsens ordf